

energiavirasto

Valvontamenetelmät 2024 – 2031

Menetelmämuutosten vaikutusarviointi

Analyytikko Jaakko Kennilä, Verkot-ryhmä

Ekonomisti Lari Teittinen, Verkot-ryhmä

Energiaviraston verkkotoiminnan ajankohtaispäivä 9.5.2023

Reilua energiaa

Vaikutusarviointi osana menetelmäkehitystyötä

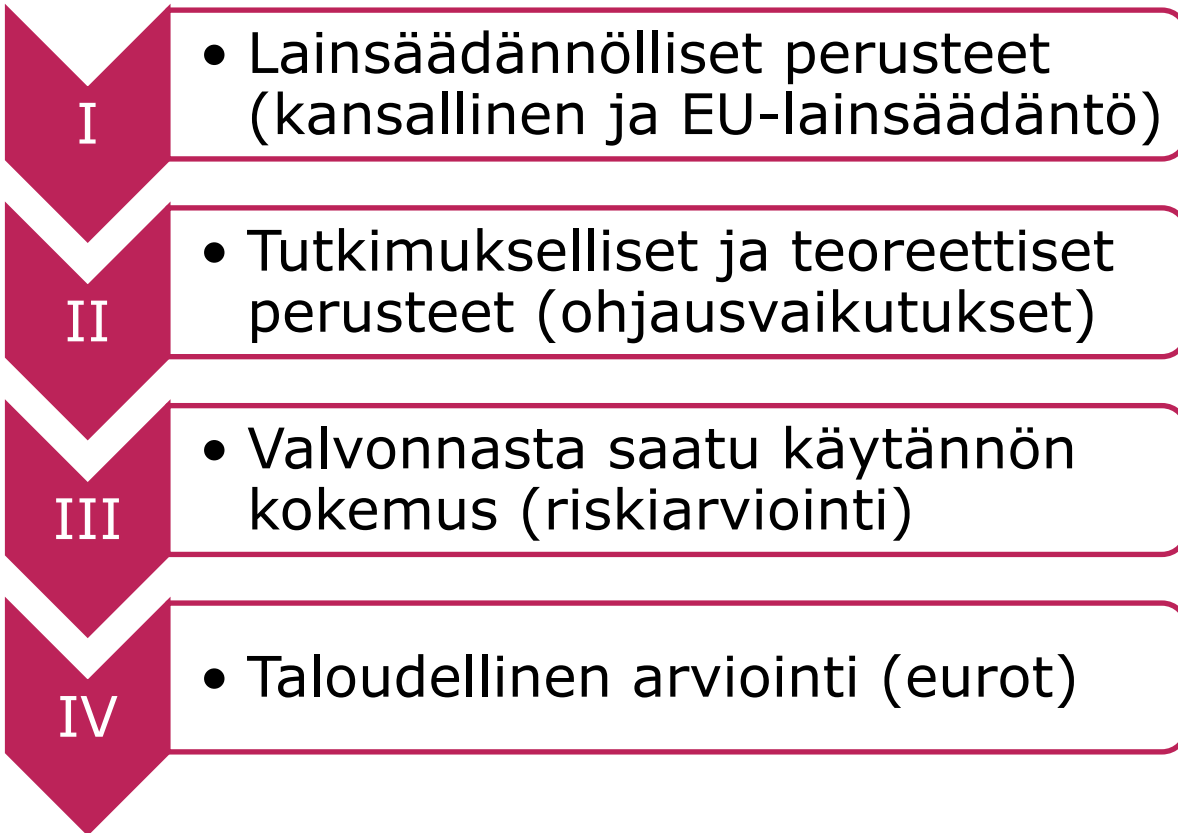
- Vaikutusarvioinnin tarkoituksena valvontamenetelmäkehitystyössä on yksilöidä mikä menetelmissä muuttuu ja mitä siitä todennäköisesti seuraa
- Energiavirasto toteuttaa osana vaikutusarviointia:
  - **Kirjallisen julkaisun:** Menetelmämuutosten tiivis katsaus osioittain, arvioinnin oletusten avaaminen sekä odotetun kehityksen sanallinen arviointi
  - **Laskennallisen julkaisun:** Esitettyjen muutosten monetaarinen arviointi aggregoidulla tasolla (kohtuullinen tuotto, sallittu liikevaihto, mahdollinen vaikutus hinnoitteluun jne.)
- Vaikutusarviointi osana valvontamenetelmien kehitystyötä
  - Toimii työkaluna arvioitaessa valvontamenetelmien osa-alueiden muutoksia menetelmien kehittämissivaiheessa (skenaarioarviointi)
  - Mahdollistaa lopullisten menetelmien kokonaisvaikutusten suunnan ja mittakaavan arvioinnin
  - Seuranta valvontajaksojen aikana

Menetelmäkehitystä ohjaavat tekijät ja vaikutusarvioinnin tavoitteet

energiavirasto

Menetelmäkehityksen ulottuvuudet

Vaikutusarvioinnin tavoitteet

Vaikutusarvioinnin haasteet

- Paljon muuttujia (eri kannustimet, valvontaparametrit, investoinnit ym.) = paljon tehtäviä oletuksia
- Merkittävää epävarmuutta muuttujien ennusteessa (esim. inflaatio)
- Käytettävä tieto useassa lähteessä ja hajaantunutta
- Vuoden 2022 valvontatiedot sekä yksikköhinnat saatavilla vasta loppukesästä/alkusyksystä
  - Edelleen tehtävä arvio vuoden vähintään 2023 osalta
- Tarkoituksena ei kuitenkaan ole arvioida absoluuttisia lukuja vaan uskottava vaihteluväli skenaarioiden kautta

Aikataulu

- **Syksy/talvi 2022:** Vaikutusarviointityön suunnittelu aloitettiin syksyllä 2022 ja alustavaa toteutustapaa esiteltiin sidosryhmäneuvottelukunnalle marraskuussa
- **Maaliskuu 2023:** Energiavirasto julkaisi maaliskuun alussa 1. suuntaviivojen yhteydessä perustelumuiiot sekä alustavan vaikutusarvioinnin sähkön jakeluverkkotoiminnan osalta
  - Arvioinnin lähtökohtana esitettyjen menetelmällisten muutosten vaikutusten arviointi suhteessa nykyisin sovellettaviin menetelmiin
  - Toteutuksessa arvioitiin muutosten vaikutusta yhden vuoden osalta, jossa lähtöaineistona käytettiin vuoden 2021 valvontatietoja
- **Kesäkuu 2023:** Vaikutusarvioinnin laajentaminen huomioimaan vuodet 2024 – 2031, skenaarioarviointi ja muut verkkotoimialat
- **Syksy 2023:** Lopulliset vaikutusarvioinnit esitettyjen menetelmien mukaisesti
  - Vuoden 2022 valvontatiedot sekä päivitettyt yksikköhinnat huomioiden

Lausunnot - vaikutusarviointi

- Selkeä tarve vaikutusarvioinnin toteuttamiselle
- Myös muiden kuin sähkön jakeluverkon arviota odotetaan
- Keskeisenä teemana tulee olla hinnoitteluvaran arvioinnin lisäksi valvontamenetelmien ohjausvaikutukset suhteessa verkkojen kehittämistarpeisiin vuosien 2024-2031 aikana
- Kehitysideoita:
  - Inflaatiokustannusten riskiarvion sekä selkeää taloudellista vertailua eri vaihtoehtojen välillä, jotta asiakkaille tulisi selkeät käsitykset eri vaihtoehtojen kustannuksista
    - EV:n kommentti: Nykysuunnitelmalla vertailu toteutetaan pitkälti ainoastaan uudet vs. vanhat menetelmät, ei useita vaihtoehtoisia menetelmiä.
  - Kehittämissuunnitelmien investointitietoja tulisi hyödyntää analyysissä
    - EV:n kommentti: Hyödynnetään.

---

1. suuntaviivojen vaikutusarviointi (sähkön jakelu)

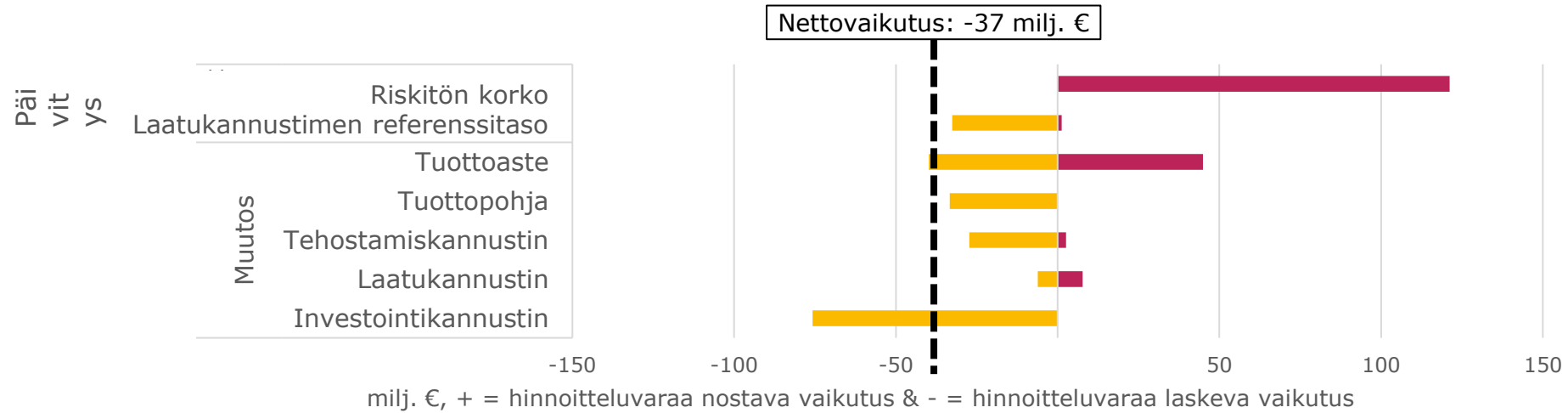
Vaikutusarvioinnin yhteenveto (sähkönjakelu)

- Menetelmämuutokset olisivat vaikuttaneet negatiivisesti sähkön jakeluverkonhaltijoiden hinnoitteluvaraan **vuositasolla** noin 130 milj. € vuonna 2021, mutta vanhoilla tavoilla toteutettavien parametripäivitysten yhteisvaikutus olisi ollut noin 90 milj. € toiseen suuntaan, jolloin nettovaikutus olisi ollut **40 milj. € negatiivinen** (2 % vuoden 2021 liikevaihdosta, 4 % yhtiöiden siirtyneestä hinnoitteluvaramasta).
- Hinnoitteluvara lisäävät tekijät (tuottoastetta määrittelevät riskitön korko ja vieraan pääoman velkapreemio) heijastavat nykyistä muuttunutta markkinatilannetta.
- Keväällä 2023 toteutettavalla yksikköhintapäivityksellä voi olla merkittäviä vaikutuksia arvioinnin kokonaisuuteen. Jos verkonarvo (nykykäyttöarvo) kasvaa päivityksen myötä esimerkiksi 10 %, kasvaa yhtiöiden hinnoitteluvara 80 milj. € tämänhetkisellä tuottoasteella.
- Vertailu on tehty viimeisimmillä saatavilla olevilla eli vuoden 2021 vahvistetuilla tiedoilla, johon on huomioitu vuonna 2022 voimaan tulleet menetelmämuutokset, sekä vuoden 2023 jo vahvistettu riskitön korkokanta. Laajempi, kaikki verkkoliiketoiminnat kattava (ml. maakaasun siirto ja jakelu) vaikutusarviointi toteutetaan kesällä 2023 vuoden 2022 tiedoilla.

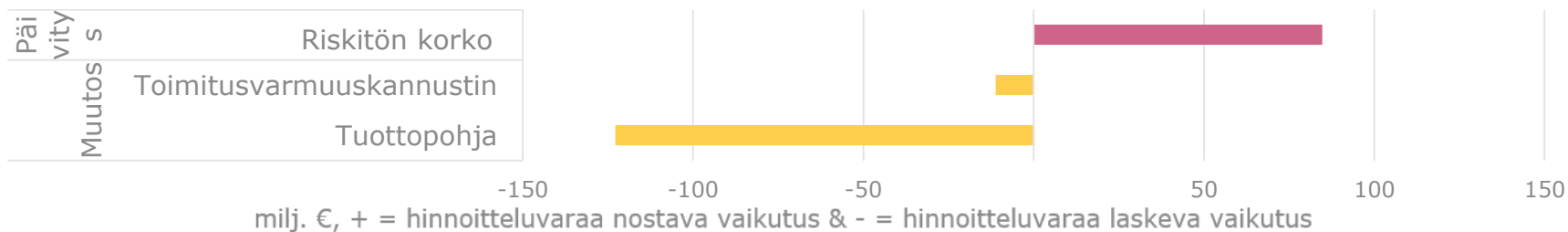

Menetelmämuutosten vaikutukset hinnoitteluvaraan osa-alueittain (sähkönjakelu)

Suuntaviivojen mukaisten menetelmämuutosten & päivitysten vaikutukset vuoden 2021 toteumaan:

Aiempien, vuonna 2022 ja 2023 toteutuneiden menetelmämuutosten ja päivitysten vaikutus 2021 toteumaan:

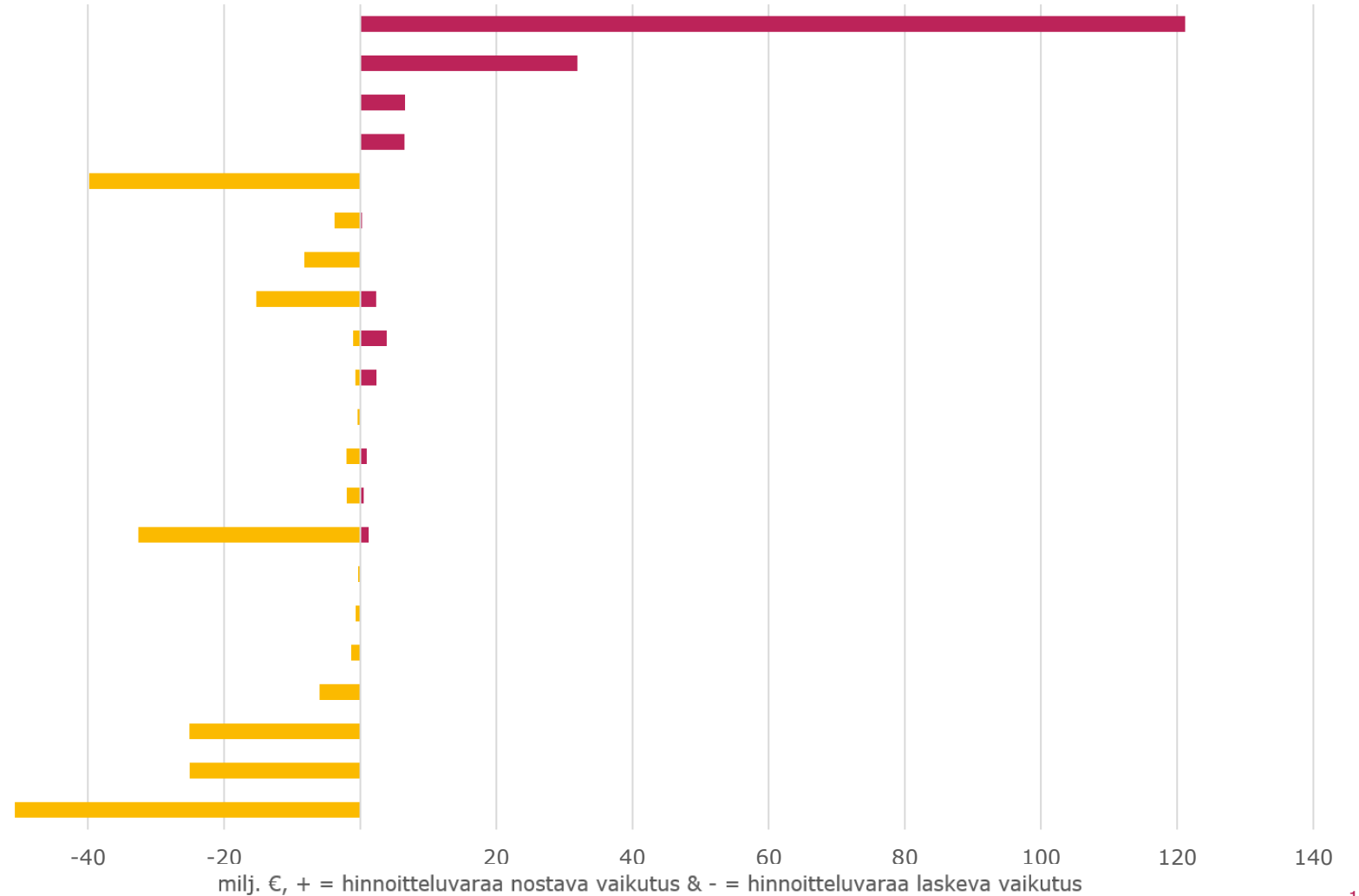

Vaikutusarvioinnin alustavat tulokset tarkemmin (sähkönjakelu)

energiavirasto

Tuottoaste	Riskitön korko
	Vieraan pääoman riskipreemio
	Tuottoasteen muutosten ristikkäisvaikutukset
	Markkinariskipreemio
Tehostamiskannustin	Velaton beeta ja pääomarakenne
	Päivitetty kohtuullinen tuotto
	Yleinen tehostamistavoite
Laatukannustin	Malli
	SJ-verkon energiapainotusten muutos
	PJ-verkon keskeytysten huomioiminen
	Referenssitason kohtuullistaminen
	Yksikköhintapäivitys
	Ristikkäisvaikutukset
Tuottopohja	Referenssitason päivitys
	Negatiivinen rahoitusomaisuus
	Purkukustannukset
	Vaihto-omaisuus
Investointikannustin	Tuottopohjan ja tuottoasteen ristikkäisvaikutukset
	Poistoero verkon hyödykkeistä
	Indeksikorjauksen poisto
	Leikkuri

Ristikkäisvaikutukset huomioivat eron, että useamman samanaikaisesti tapahtuvan muutoksen vaikutukset antavat yhdessä eri lopputuloksen, kuin jos muutokset arvioidaan yksitellen.

Laajemman vaikutusarvioinnin toteutus

- Mukana kaikki verkkoliiketoiminnat paitsi sähkön suurjännitteinen jakelu
- Yksittäisten muutosten vaikutusten mittaluokkaa ja vaikutusta yhtiöiden hinnoitteluvaraansa esitellään vastaavalla tavalla kuin mitä toteutettiin 1. suuntaviivojen yhteydessä sähkön jakelulle
- Tämän lisäksi menetelmämuutosten kokonaisuutta hahmotellaan 2031 asti tehtävän ennusteen puitteissa, jossa tarkastelussa on hinnoittelu, jäämäkehittyminen sekä investointien rahoittaminen

Kiitos!

lari.teittinen@energiavirasto.fi
jaakko.kennila@energiavirasto.fi

energiavirasto